

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
Тростянецького районного суду
Сумської області

24.04.2024

м. Суми, 2024 рік

I. Вступ

В рамках реалізації зобов'язань та виконання Україною функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 24.04.2024 в межах компетенції здійснено відвідування Тростянецького районного суду Сумської області (далі – суд) групою НПМ у складі:

Завалій Анастасія Іванівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Бурка Олександр Володимирович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Ежкун Марина Вікторівна, представник громадської організації.

Суд розташований за адресою: вул. Миру, 9, місто Тростянець, Охтирський район, Сумська область.

Керівництво суду: Огієнко Олександр Олексійович, Голова суду (на посаді з 10.09.2021).

Підпригора Олена Євгеніївна, керівник апарату суду (на посаді з 02.02.2008).

Штатна чисельність працівників суду – двадцять вісім осіб, з них штатна чисельність суддів – п'ять осіб.

На вході до суду наявна інформація про найменування судового органу.

Суд розміщений у двоповерховій будівлі. У будівлі розташовано два входи – центральний та службовий (конвойний) вхід. Приміщення суду облаштовано п'ятьма залами судових засідань з розгляду кримінальних справ, з яких дві зали судових засідань для розгляду кримінальних справ розміщена на першому поверсі суду, інша зала судових засідань для розгляду кримінальних справ розміщена на другому поверсі.

В залах судових засідань для розгляду кримінальних справ розміщені кабінети для обвинувачених (підсудних) та засуджених із захисного скла та обладнано систему відеоконференцз'язку для проведення судових засідань у режимі відеоконференції.

Біля вхідних дверей розміщена кнопка виклику працівників судової охорони та працівників суду для маломобільних груп населення, яка знаходиться у технічно справному стані.

У вестибюлі та на кожному з поверхів суду встановлено інформаційні стенди з інформацією про графік прийому громадян, телефони гарячих ліній Державної судової адміністрації України та центру надання безоплатної правничої допомоги, правила та обов'язки учасників судових процесів, зразками процесуальних документів, розкладом судових засідань тощо.

В ході відвідування групою НПМ обвинувачувані, підсудні (засуджені) у

приміщені суду не перебували.

II. Факти порушень, виявлених під час відвідування

Порушення права осіб на рівний доступ до правосуддя (статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, статті 21 Конституції України, Державних будівельних норм України 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН Інклюзивність)).

1. У порушення вимог пункту 11.5 ДБН Інклюзивність, санітарний вузол у приміщені суду не пристосований для користування маломобільними групами населення у зв'язку з відсутністю у них поручнів та можливості людині на візку потрапити до санітарної кімнати.

2. Групою НПМ зафіксовано факт порушення вимог пунктів 5.3 6.3 ДБН Інклюзивність, приміщення суду не обладнано зовнішніми та внутрішніми пандусами та підйомними пристроями, у зв'язку з чим маломобільні групи населення, без сторонньої допомоги не можуть потрапити до залу судових засідань для розгляду кримінальних справ та приміщення суду.

3. Окрім цього, у порушення вимог пункту 11.5 ДБН Інклюзивність, санітарний вузол у приміщені суду не пристосований для користування маломобільними групами населення у зв'язку з відсутністю у них поручнів та можливості людині на візку потрапити до санітарної кімнати.

Порушення права на гідні умови тримання (стаття 25 Загальної декларації прав людини, стаття 48 Конституції України, п. 6.5.2 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 № 175 (далі - ДБН)).

4. Під час відвідування приміщень суду встановлено факт порушення вимог пункту. 6.5.2. ДБН, де визначено, що кількість камер для підсудних (засуджених) слід передбачати виходячи з розрахунку три камери на кожен зал судових засідань для розгляду кримінальних справ. Беручи до уваги викладене, в зазначеному суді, де розташовано дві зали судових засідань для розгляду кримінальних справ, має бути обладнано шість камер. Натомість в суді зовсім відсутні камери для тримання підсудних (засуджених).

Порушення права на забезпечення безпеки у суді.

5. Встановлено факт порушення вимог пункту 13 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах підсудних (засуджених) за вимогою судів, затвердженої спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України від

26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 (далі – Інструкція), а саме: в приміщенні суду відсутній ізолюваний маршрут конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених від залів судових засідань для розгляду кримінальних справ, у зв'язку з чим, обвинувачені (підсудні), засуджені конвоюються відкритими для третіх осіб коридорами і сходами, що призводить до порушення їх прав на безпеку. Також коридори, по яких здійснюється конвоювання обвинувачених, підсудних (засуджених), не мають кнопок звукової сигналізації

6. У порушення пункту 6 ДБН та вимог пункту 9 Інструкції, в суді відсутнє приміщення для конвою.

7. На момент відвідування суду тимчасове укриття не облаштовано, що є порушенням Вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579.

III. Рекомендації

1. Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України в Сумській області, Тростянецькому районному суду Сумської області

1.1. Обладнати кімнати для тримання підсудних відповідно до вимог Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, зокрема з урахуванням забезпечення роздільного розміщення чоловіків і жінок, а також ізолюваного тримання осіб, яким заборонено спілкування між собою, встановлення лав для підсудних, які надійно закріпити до підлоги;

1.2. Обладнати приміщення для конвою, відповідного до вимог Інструкції та ДБН;

1.3. Забезпечити наявність ізолюваного маршруту ізолюваний маршрут конвоювання підсудних засуджених від камер до залів судових засідань для розгляду кримінальних справ;

1.4. Створити для маломобільних груп населення відповідних умов доступу до будівлі суду та до залів судових засідань для розгляду кримінальних справ, що розташовані на другому поверсі та обладнати будівлю суду санвузлом для маломобільних груп населення;

1.5. Облаштувати в будівлі суду найпростіше укриття.

До звіту додаються: Фотофіксація на 10 арк. в 1 прим.

Керівник групи НІПМ

**Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Анастасія ЗАВАЛІЙ

Фотофіксація до звіту

